

SPORTSKI RIBOLOV I TURIZAM

NEKA ISKUSTVA O UDRUŽIVANJU UDRUŽENJA SPORTSKIH RIBOLOVACA U ZAJEDNICE NA PO- DRUČJU BOSNE I HERCEGOVINE

Jedna od novina u Zakonu o slatkovodnom ribarstvu SRB i H je odredba o mogućnosti određivanja ribolovnih područja. Pomenuti zakon predviđa da, opštinska skupština može ribolovne vode koje u hidrografskom i biološkom smislu predstavljaju cjelinu podesnu za uspješno vršenje ribolova i unapređivanje ribljev fonda, odrediti za ribolovno područje. Ako se takve vode nalaze na području dvije ili više opština, ribolovno područje mogu odrediti opštinske skupštine sporazumno. Od kolike je važnosti za unapređenje ribarstva određivanje ribolovnog područja na jednom slivu, koji čini prirodnu hidrografsku i biološku cjelinu a nalazi se na području nekoliko opština, ne treba mnogo komentarisati. Na ta-

kvom ribolovnom području samo jedinstvene mjere zaštite i unapređenja ribljev fonda i jednaki uslovi za obavljanje sportskog ribolova mogu dati zadovoljavajuće rezultate. Do određivanja ribolovnih područja nije došlo iako ima inicijativa kod udruženja sportskih ribolovaca da se to što prije učini. Defakto udruženja koja su formirala svoje zajednice korisnika ribljev fonda, sprovode jedinstvene mjere unapređenja ribarstva i određuju jednake uslove za obavljanje sportskog ribolova na području zajednice koje obuhvata više opština.

Zakon o slatkovodnom ribarstvu koji je bio na snazi do kraja 1968. godine imao je posebne odredbe o udruživanju organizacija sportskih ribolovaca u zajednice radi zajedničkog unapređivanja ribljev fonda, planiranja, finansiranja, podizanja ribogojnih objekata, zaštite ribljev fonda i drugog. Na osnovu pomenutih zakonskih odredaba a pa posebnim ma-

terijalima i preporukama koje je pripremio Savez sportskih ribolovaca B i H već 1963. godine prišlo se je osnivanju Zajednica korisnika ribljevog fonda na pojedinim područjima koja su uglavnom imala karakteristike ribolovnog područja kako to sada predviđa novi zakon.

Budući da nije bilo iskustava u tom radu kod formiranja prvih zajednica počelo se je sa dogovorom pojedinih udruženja da na svojim vodama određuju jednake uslove za obavljanje sportskog ribolova, iste minimalne mjere, lovostaje i dozvoljeni maksimalni dnevni ulov i dogovaranjem o obimu i načinu poribljavanja. Ovo je pogodovalo ne samo mjerama za unapređenje ribljevog fonda nego je imalo i praktične koristi i za sportske ribolovce članove udruženja okupljenih u zajednici. U zajednici su brisane opštinske granice (Ima slučajeva da na tri četiri kilometra istog toka postoje tri opštinske granice) tako da sportski ribolovac može sa jednom te istom dnevnom ribolovnom dozvolom zajednice istoga dana loviti na ribolovnim svim članica zajednice (više opština).

U početku nije išlo lako sa formiranjem zajednica a još i danas ima kod pojedinih udruženja nerazumjevanja i otpora u zajednice iako novi zakon predviđa da se korišćenje ribljevog fonda na ribolovnom području (ono može biti na području više opština) može dati samo jednoj organizaciji odnosno zajednici. Želimo li zaista da na jednom većem ribolovnom području (slivu) unapredimo ribarstvo on da je potrebno da imamo sposobnu organizaciju koja će ga primiti a to je zajednica u kojoj će se objediniti ne samo snage nego i materijalna sredstva više korisnika ribljevog fonda.

U prve dvije godine rada zajednice korisnika ribljevog fonda djelovale su više kao koordinirajući organi za dogovaranje o jedinstvenom režimu i uslovima za obavljanje sportskog ribolova a manje po drugim pitanjima unapređenja ribarstva. Već 1965 godine pojedine zajednice potpuno objedinjavaju sva sredstva fondova za unapređenje ribarstva u jedinstveni fond zajednice iz kojeg se financiraju sve mjere unapređenja ribarstva po planu i programu zajednice. Tako se iz tog fonda plaća čuvarska služba, akcije poribljavanja, troškovi vođenja postupka za naknadu pričinjene štete ribljem fondu otpadnim vodama ili na drugi način i druge nužne troškove. Iako su zajednice, koje rade na ovim principima postigle najbolje rezultate, ipak ima još dosta udruženja ribolovaca koja iz nerazumljivih razloga ne žele obje-

dinjavanje sredstava i jedinstvo akcija nego žele da i dalje po pitanjima unapređenja ribarstva samostalno djeluju. U zajednice stupaju samo sa željom da svom članstvu obezbjede povoljnije uslove za obavljanje sportskog ribolova a ne žele da sagledaju snagu udruženja sredstava namjenjenih za unapređenje ribljevog fonda.

Danas na području Bosne i Hercegovine djeluje osam zajednica korisnika ribljevog fonda ali su se samo dvije ili tri od njih potpuno organizaciono učvrstile i izvršile objedinjavanje svih sredstava za unapređenje ribljevog fonda. Među ove spada Zajednica korisnika ribljevog fonda »Neretva« — Mostar u koju su učlanjena udruženja sportskih ribolovaca Mostar, Jablanica, Zitomislčići i Lištica. Zajednica korisnika ribljevog fonda »Sarajevo« koja obuhvata region gornjeg toka rijeke Bosne najstarija je zajednica u SRBiH jer je formirana još 1963. godine. Ona danas okuplja devet malih udruženja (Inicijator udruženja Sarajevsko udruženje istupilo je iz zajednice 1967. godine) sa ukupno 550 članova sportskih ribolovaca. Članovi ove zajednice su udruženja sportskih ribolovaca Breza, Fojnica, Hadžići, Ilidža, Ilijaš, Kiseljak, Pale, Trnovo i Vareš.

Kolika je snaga i vrijednost održavanja, naročito malih udruženja, najbolje ilustriraju rad i uspjesi ZKRF »Sarajevo«. Ova zajednica je u posljednje dvije godine izvršila daleko obimnija poribljavanja ribolovnih voda, nego što su to učinila udruženja sa mnogo većim brojem članova. Slično je i sa čuvarskom službom. Zajednica ima dobro organizovanu čuvarsku službu sa tri stalna i još tri sezonska čuvara. Međutim ono što je najvrijednije u radu zajednice i što članice zajednice osobito cijene, jeste uspješna borba zajednice protiv zagađivanja voda i drugih šteta koje se čine ribljem fondu. Zajednica je za posljednje dvije godine dobila pet sporova pred sudom i u još šest slučajeva postigla sporazum za naknadu štete pričinjene ribljem fondu i na taj način realizirala znatnu odštetu. Zajednica nastupa kao pravno lice i za zaštitu interesa svojih članica vodi još sedam sporova pred sudom a za nekoliko novih slučajeva šteta priprema dokazni materijal. To je upravo posao za koji mala udruženja nemaju snaga i sredstava i u tome sagledavaju veliku vrijednost zajednice i korisnost udruživanja. Zato nije ni čudo da članice ove zajednice energično odbijaju sve pokušaje da se zajednica rasturi ili pretvori u neki koordinirajući organ.

M. Vinterhaler, Sarajevo